

versie 2012-05-24

Verzuimprotocol
primair onderwijs gemeente Deurne
Versie 2012-05-24

INHOUD:

Inleiding	pag. 3
Wettelijk kader	pag. 4
Verantwoordelijkheid scholen	pag. 5
Wanneer moeten scholen melden	pag. 9
Justitieel optreden van de leerplichtambtenaar	pag. 10
Bronvermelding	pag. 11

BIJLAGEN:

1. Vrijstelling schoolbezoek en/of extra verlof
2. Kennisgeving ongeoorloofd schoolverzuim
3. Schorsing - verwijdering
4. Verzuimkaart

INLEIDING

Schoolverzuim wordt gezien als een belangrijke indicator voor een verhoogd risico op voortijdig schoolverlaten. Hoewel verzuim meestal een symptoom is van achterliggende problematiek, kan verzuim op termijn de oorzaak worden van voortijdig schoolverlaten en het afglijden tot criminaliteit. Het is daarom belangrijk zo snel mogelijk te reageren op het verzuimgedrag van de leerling. Een goed systeem om absentes te registreren en directe vervolgacties zijn hiervoor noodzakelijk. Het doel van dit protocol is door middel van samenwerking en een eenduidige en heldere werkwijze het verzuim goed in beeld te krijgen, te voorkomen en te bestrijden.

Scholen hebben een zeer belangrijke rol bij het terugdringen van schoolverzuim, en zijn daarom degene die over een duidelijk verzuimbeleid dienen te beschikken. Indien de school een goede registratie bijhoudt en verzuim goed meldt, zal er een goede samenwerking kunnen plaatsvinden tussen school en de gemeente Deurne, en is een adequate reactie op verzuim mogelijk. Naast de school hebben de ouder(s)/verzorger(s) een primaire rol in de preventie van verzuim. Vanuit huis dient meegegeven te worden dat geregeld schoolbezoek belangrijk is voor de toekomst. Vanaf 12 jaar zijn de leerlingen zelf mede verantwoordelijk en kunnen zij persoonlijk aangesproken worden op schoolverzuim.

Met dit protocol willen we inzichtelijk maken, wanneer er sprake is van verzuim, wat er van de scholen verwacht wordt, welke partners betrokken zijn en hoe de samenwerking is georganiseerd. Het protocol is niet vrijblijvend, maar biedt ruimte voor schoolspecifieke invullingen.

In dit verzuimprotocol wordt beschreven wat de verantwoordelijkheden en taken van de school en gemeente Deurne zijn met betrekking tot signaleren, voorkomen en bestrijden van verzuim. Tevens is het een ondersteunende en praktische handreiking om het verzuimbeleid uit te kunnen voeren. Het schept duidelijkheid naar scholen, ouder(s)/verzorger(s) en gemeente Deurne omtrent regels, afspraken en taken. Door op tijd signalen te herkennen en hierop in te spelen, kan veel verzuim voorkomen worden. Dit verzuimprotocol richt zich op het primair onderwijs en heeft de nadruk op voortijdig signalen te herkennen en hierop te acteren.

Dit verzuimprotocol is in mei 2012 gemaakt en zal vierjaarlijks worden geëvalueerd. Het verzuimprotocol wordt tussentijds aangepast bij wijzigingen in wet- en/of regelgeving.

WETTELIJK KADER

Ieder kind heeft recht op onderwijs, en tegelijk een plicht tot het volgen van onderwijs. Kinderen hebben onderwijs nodig om zich te ontwikkelen, te ontplooiën, maar ook om later meer kans te hebben op werk en om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

Ieder kind is volledig leerplichtig vanaf de 1e schooldag van de maand na de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt.

Sinds 1 augustus 2007 geldt dat de leerling verplicht is onderwijs te blijven volgen totdat hij een startkwalificatie heeft behaald of tot het moment waarop hij de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

Een startkwalificatie is behaald bij:

- Havo of vwo diploma;
- Mbo diploma niveau 2 bol of bbl.

Schema Leerplicht

Start leerplicht	Volledige leerplicht tot	Kwalificatieplicht tot
1e schooldag van de maand na de 5e verjaardag.	einde schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.	<ul style="list-style-type: none">• Havo of vwo diploma behaald;• Mbo diploma niveau 2 behaald;• Bereiken leeftijd 18 jaar.

4-jarigen

De Leerplichtwet (Lpw) van 1969 biedt vooralsnog geen mogelijkheid om te interveniëren bij 4-jarigen. Het advies aan scholen is om ouder(s)/verzorger(s) bij de inschrijving van hun kind nadrukkelijk te wijzen op de regels met betrekking tot het schoolgaan; op tijd in de klas verschijnen, in principe dagelijks aanwezig zijn, tijdig en correct afmelden bij ziekte en dergelijke.

VERANTWOORDELIJKHEID SCHOLEN

De school signaleert als eerste vermoedelijk ongeoorloofd verzuim. Het is voor de leerling en zijn omgeving van essentieel belang, dat de school snel en adequaat stappen onderneemt om de ouder(s)/verzorger(s) te bewegen het verzuim van de leerling te beëindigen.

Naast een goed pedagogisch klimaat valt ook de zorg voor het welzijn van de individuele leerling onder de verantwoordelijkheid van de school. Een goed georganiseerde zorgstructuur is derhalve een vereiste. Evenals een correct verzuimbeleid. In het verzuimbeleid geeft de school aan op welke manier er gewerkt wordt om schoolverzuim te voorkomen, te controleren en terug te dringen. Dit betreft onder meer het melden en afmelden van verzuim en het verwerken van de meldingen.

Om het verzuim effectief aan te pakken moet het verzuimbeleid ook daadwerkelijk toegepast worden. De school is hier verantwoordelijk voor en kan hierop worden aangesproken door leerplicht Deurne.

De volgende instrumenten dragen daaraan bij:

- Helder en eenduidig intern verzuimbeleid:
 - schriftelijk vastgelegd;
 - uitgangspunten en doelstellingen geformuleerd;
 - intern beleid t.a.v. extra verlof, verplichte deelname festiviteiten/activiteiten;
 - gesprekken met ouder(s)/verzorger(s).
- Een correcte verzuimregistratie, met daarin vermeld:
 - datum;
 - aantal uren of hele dagen;
 - vorm en reden van het verzuim;
 - legitimiteit van het verzuim (geldige reden of niet);
 - ondernomen acties/maatregelen;
 - resultaat acties maatregelen.
- Een goede communicatie met ouder(s)/verzorger(s), leerling (12+) en personeel:
 - vermelding verzuimbeleid in schoolgids;
 - bij inschrijving op school schoolregels en verzuimbeleid kenbaar maken;
 - geregeld aandacht voor verzuim in schoolkrant, nieuwsbrief en dergelijke.
- Ouder(s)/verzorger(s) en leerling (12+) direct aanspreken indien er sprake is van verzuim:
 - ouder(s)/verzorger(s) bijtijds schriftelijk op de hoogte brengen van verzuim;
 - eventueel een persoonlijk gesprek aangaan met ouder(s)/verzorger(s) en leerling (12+).
- Het tijdig consulteren dan wel inschakelen van leerplicht Deurne:
 - informeer leerplicht Deurne ook als het verzuim nog binnen het wettelijke termijn valt, maar er wel problemen verwacht worden (verzuim met achterliggende problematiek);
 - na overleg met schoolarts in geval van frequent en/of langdurig ziekteverzuim waarbij twijfels zijn;
 - meldt ongeoorloofd verzuim conform de afspraken (wettelijk bij verzuim van 16 uur in een periode van 4 weken binnen 5 werkdagen melden via kennisgeving ongeoorloofd verzuim (zie bijlage 2) aan leerplicht Deurne).

- Vooruitlopend op de nieuwe zorgstructuur, waarbij indien noodzakelijk ook gebruik gemaakt wordt van het signaleringssysteem “Zorg voor jeugd”, het instellen van een zorgteam bestaande uit:
 - ib-er/directeur (door school te bepalen);
 - schoolmaatschappelijk werk;
 - GGD-verpleegkundige;
 - buurtbrigadier;
 - zo nodig leerplichtambtenaar.

Verschillende vormen van schoolverzuim

In de Lpw wordt onderscheid gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim:

Geoorloofd schoolverzuim houdt verzuim met een geldige reden in. Een geldige reden kan zijn ziekte of vrijstelling van schoolbezoek. Vrijstelling kan worden verleend door de directeur of de leerplichtambtenaar. In de bijlage treft u een overzicht aan wanneer vrijstelling van schoolbezoek en/of extra verlof kan worden verkregen (bijlage 1).

Op basis van de leerplichtwet zijn scholen verplicht om (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim te melden. Ongeoorloofd schoolverzuim is onder te verdelen in de volgende soorten:

- van **absoluut verzuim** is sprake als een leerplichtige jongere niet ingeschreven staat bij een school of onderwijsinstelling.
- van **relatief verzuim** is sprake als een leerplichtige jongere wel op een school of onderwijsinstelling staat ingeschreven, maar zonder geldige reden afwezig is. Hiertoe wordt ook regelmatig te laat komen of regelmatig ziek zijn zonder reden gerekend. Hierbij is nog geen sprake van ernstig verzuim, maar het kan een indicatie zijn van een onderliggend probleem. Relatief verzuim wordt verdeeld in luxe verzuim en signaalverzuim.
 - Van **luxe verzuim** is sprake wanneer een leerling zonder toestemming verzuimt vanwege familiebezoek of extra vakantie.
 - Van **signaalverzuim** is sprake wanneer het verzuim een symptoom is van een onderliggende problematiek. De leerling kan niet goed meer op school functioneren. Hierbij kan het gaan om problemen thuis, leerproblemen, motivatieproblemen, gezondheidsproblemen, gedragsstoornissen etc. Indien sprake is van een onderliggend probleem, dient indien nodig externe hulp te worden ingeschakeld.

Verzuimregistratie

Het is cruciaal dat verzuim, inclusief te laat komen, goed wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een stevige basis om actie te ondernemen. Het bijhouden van de administratie is de verantwoordelijkheid van de school.

Met ingang van 1 januari 2012 controleert de Inspectie van het Onderwijs of er een verzuimregistratie is, het verzuim goed wordt geregistreerd en volgens de wettelijke termijnen verzuim wordt gemeld.

Scholen hanteren verschillende registratiewijzen. Belangrijk is dat de volgende aspecten van verzuim geregistreerd worden volgens onderstaande matrix:

Reden afwezigheid:	Registreren als:
Niet aanwezig: <ul style="list-style-type: none"> • betreft hele uren of dagen; • reden onbekend of niet legitiem. 	Ongeoorloofd verzuim.
Te laat komen: <ul style="list-style-type: none"> • bij aanvang van de schooldag en/of na de lunch; • reden onbekend of niet legitiem. 	Ongeoorloofd verzuim; te laat.
Vrije dag/vakantie zonder toestemming (= luxeverzuim).	Ongeoorloofd verzuim.
Bezoek (huis)arts, specialist en dergelijke. Niet conform schoolregels gemeld.	Ongeoorloofd verzuim.
Ziekte niet conform schoolregels gemeld (= ongedekt ziekteverzuim): <ul style="list-style-type: none"> • niet bijtijds gemeld; • niet gemeld door een van de ouder(s)/verzorger(s); • geen schriftelijke verklaring afgegeven. 	Ongeoorloofd verzuim.
Ziekte gemeld conform schoolregels (= gedekt ziekteverzuim) <ul style="list-style-type: none"> • 's morgens (telefonisch) gemeld door een van de ouder(s)/verzorger(s); • Bij hervatten onderwijs schriftelijke verklaring afgegeven. 	Ziekte.
Langdurig ziekteverzuim en frequent ziekteverzuim	Ziekte (eventueel in overleg met schoolarts en zo nodig leerplicht Deurne).
Bezoek (huis)arts, specialist e.d. gemeld conform schoolregels.	Geoorloofd verzuim; bezoek arts
Vrije dag/vakantie met toestemming van schooldirecteur of leerplicht Deurne	Geoorloofd verzuim; extra verlof.
Vrij verleend i.v.m. begrafenis, bruiloft, jubileum; Verlof aangevraagd conform afspraak	Geoorloofd verzuim; extra verlof
Schorsing (*zie bijlage 4)	Schorsing
Verwijdering (*zie bijlage 4)	Verwijdering

WANNEER MOETEN SCHOLEN MELDEN

Volgens de Lpw (art. 21a) dient ongeoorloofd verzuim gemeld te worden aan leerplicht Deurne via een kennisgeving ongeoorloofd verzuim (zie bijlage 2) wanneer dit:

- 16 uren les- of praktijktijd gedurende een periode van 4 opeenvolgende weken bedraagt.

Leerplicht Deurne moet niet alleen deze wet handhaven maar vervult ook een maatschappelijke zorgtaak. Om deze reden wil leerplicht Deurne signaalverzuim (verzuim gerelateerd aan (vermoedelijk) achterliggende problematiek) zo vroeg mogelijk gemeld krijgen (elk zorgwekkend verzuim vanaf 8 uren). Ook wanneer dit niet voldoet aan de bovenstaande, wettelijke termijnen. Tevens dient van dergelijk verzuim melding gemaakt te worden in het zorgteam. Uitgezette hulpverleningstrajecten dienen vanuit en door het zorgteam gevolgd te worden.

Onderstaand schema geeft aan wanneer en hoe leerplicht Deurne een verzuimmelding wil ontvangen.

Soort verzuim	Melden:	Hoe?
Absoluut verzuim	Als een leerplichtige jongere niet (meer) staat ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. School mag niet uitschrijven zonder bewijs van inschrijving nieuwe school.	In- of uitschrijving direct schriftelijk melden aan via DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) middels BRON.
Relatief verzuim	<ul style="list-style-type: none"> • Bij verzuim van 16 uren les- of praktijktijd gedurende een periode van 4 opeenvolgende weken. • (wenselijk) bij te laat komen op school (zie tabel te laat). • Bij verzuim vanaf 8 uren gerelateerd aan (vermoedelijk) achterliggende problematiek (signaalverzuim) • Bij luxe verzuim 	Melden via de kennisgeving ongeoorloofd verzuim (met als aspecten frequentie en duur, contact met hulpinstanties, problematiek, al geboden begeleiding etc) aan leerplicht Deurne. Op termijn zal dit via DUO verzuimloket doorgegeven kunnen worden.

Nadat een verzuimmelding is ontvangen, start de leerplichtambtenaar een onderzoek. Hierbij neemt hij contact op met alle betrokkenen zoals de school, ouder(s)/verzorger(s) en leerling (12+) om erachter te komen wat de oorzaak is van het verzuim. Indien blijkt dat er een achterliggende problematiek aanwezig is, neemt de leerplichtambtenaar in overleg met school contact op met hulpinstanties (bijv. Bureau Jeugdzorg voor advies en informatie en/of zorgmelding) voor een gepast hulpaanbod. Het resultaat wordt doorgegeven aan de school.

TE LAAT KOMEN

Te laat komen, bij aanvang van de schooldag en/of na de middagpauze geldt eveneens als een vorm van relatief verzuim. Als de reden voor het te laat komen onbekend is of niet legitiem dient dit verzuim geregistreerd te worden als ongeoorloofd verzuim. De gewenste aanpak hiervan is als volgt:

Frequentie	School	Leerplicht
3 keer te laat in een periode van 4 weken	Gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en met leerling (12+)	
6 keer te laat	Stuurt ouder(s)/verzorger(s) een brief met daarin opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> • hoe vaak te laat is gekomen; • de verwijzing naar de ouderlijke verantwoordelijkheid; • de mededeling dat er melding is gedaan bij de leerplichtambtenaar. 	Neemt de melding ter informatie op in het dossier
9 keer te laat	Melden via kennisgeving ongeoorloofd verzuim aan leerplicht Deurne	<ul style="list-style-type: none"> • geeft een formele, schriftelijke waarschuwing; • legt afspraken vast in het dossier.
12 keer te laat	Nieuwe melding via kennisgeving ongeoorloofd verzuim aan leerplicht Deurne. Aangeven wat begindatum en einddatum van het verzuim is en hoe vaak de leerling te laat is gekomen.	<ul style="list-style-type: none"> • gaat een gesprek aan met ouder(s)/verzorger(s) en leerling 12+ • brengt de school schriftelijk op de hoogte van zijn bevindingen en gemaakte afspraken

Gedurende de procedure worden de reeds gemelde uren en de nieuw gemelde uren opgeteld. Indien noodzakelijk wordt door school en/of leerplicht een signaal afgegeven in het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.

JUSTITIEEL OPTREDEN VAN DE LEERPlichtAMBTENAAR

Wanneer ouder(s)/verzorger(s) en/of de leerlingen 12+ de Leerplichtwet overtreden, is de leerplichtambtenaar die beëdigd is als buitengewoon opsporingsambtenaar, bevoegd om een proces-verbaal op te maken. De rechter kan dan de volgende sancties opleggen:

Ouder(s)/verzorger(s):

- werk- of leerstraf;
- geldboete;
- bij recidive (on)voorwaardelijke hechtenis

Leerlingen (12+):

- gedwongen hulpverlening;
- werk- of leerstraf;
- geldboete.

Externe hulpinstanties

Naast de leerplichtambtenaar kunnen ook andere instanties betrokken zijn bij de afhandeling van een melding. De onderstaande instanties kunnen een rol spelen en het is van belang om met deze instanties een goede communicatie en relatie te onderhouden.

- politie
- Instellingen voor jeugdhulpverlening (BJZ, SMW)
- Instellingen voor jeugdgezondheidszorg (GGD)
- Instellingen voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- HALT (12+)
- Raad voor de Kinderbescherming
- Samenwerkingsverbanden PO/VO
- Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
- Jeugdreclassering

Bronvermelding

Bij het samenstellen van dit verzuimprotocol en de verzuimkaart hebben de volgende verzuimprotocollen als naslag gediend:

- verzuimprotocol gemeente Rotterdam
- verzuimprotocol gemeente Apeldoorn, Brummen, Epe, Voorst
- verzuimkaart samenwerkende gemeenten West-Brabant
- handreiking verzuimprotocol primair onderwijs (Ingrado)
- verzuimprotocol Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek
- verzuimkaart Eemland
- verzuimkaart gemeente Enschede

BIJLAGE 1: VRIJSTELLING EN/OF EXTRA VERLOF

VRIJSTELLING EN/OF EXTRA VERLOF

Vrijstelling van inschrijving

Voor ouder(s)/verzorger(s) kan in bepaalde situaties vrijstelling van de inschrijvingsplicht gelden. Daarvan kan echter alleen sprake zijn als de ouder(s)/verzorger(s) zich daar expliciet op beroepen via een kennisgeving. Speciale formulieren hiertoe kunnen bij de gemeente Deurne opgevraagd worden.

Na binnenkomst van kennisgeving van een beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht is het de taak van een leerplichtambtenaar om een onderzoek te (laten) doen naar de geldigheid van het beroep op vrijstelling.

Lpw 1969 artikel 5 kent gronden voor vrijstelling als het gaat om de verplichting tot inschrijving bij een school (de :

a. op grond van lichamelijke of psychische ongeschiktheid. De ouder(s)/verzorger(s) moeten jaarlijks vóór 1 juli opnieuw een beroep op deze vrijstelling doen, met een verklaring van deskundige dat de jongere niet geschikt is om een school te bezoeken, tenzij uit een eerdere verklaring blijkt dat de jongere nooit geschikt zal zijn om een school te bezoeken. Indien de verklaring van de deskundige ontbreekt of niet voldoet aan de eisen van de wet, dan ontstaat er geen vrijstelling;

b. overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle scholen binnen redelijke afstand. Indien ouder(s)/verzorger(s) zich beroepen op deze vrijstellingsgrond, dan moeten zij een verklaring afleggen over de bedenkingen. De leerplichtambtenaar stelt vast of de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet. Als de kennisgeving niet voldoet aan de eisen van de wet, dan ontstaat er geen vrijstelling. Het beroep op deze vrijstellingsgrond moet jaarlijks vóór 1 juli herhaald worden.

c. het ingeschreven staan en geregeld bezoeken van een school in het buitenland. Het beroep op deze vrijstellingsgrond moet jaarlijks vóór 1 juli herhaald worden, en bij de kennisgeving dient een verklaring van het hoofd van de inrichting van het onderwijs overlegd te worden waaruit blijkt dat de jongere als leerling van deze inrichting staat ingeschreven en haar geregeld bezoekt.

Lpw artikel 5a Trekkend bestaan

Als ouder(s)/verzorger(s) het beroep kermisexploitant of circusmedewerker uitoefenen, kunnen ze op basis van hun specifieke aard van het beroep een verzoek tot vrijstelling doen. Deze vrijstellingsregeling geldt voor de maanden maart tot en met oktober, onder de voorwaarden dat de ouder(s)/verzorger(s) tijdens die periode rondreizen en de kinderen met de ouder(s)/verzorger(s) meereizen. Deze vrijstelling wordt opgeschort als binnen een straal van vijf kilometer van de standplaats een zogenoemde "rijdende school" voor de leerlingen is en/of de vrijstelling eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de leerling de leeftijd van 14 jaar bereikt.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

De Leerplichtwet kent daarnaast gronden voor **vrijstelling van geregeld schoolbezoek** op grond van **artikel 11 Lpw 1969**, indien:

- a. de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- b. bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften is het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling verboden;
- c. de jongere is bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk de instelling ontzegd;
- d. de jongere is wegens ziekte verhinderd de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken; voorwaarde: het ziek zijn dient binnen 2 dagen met opgave van aard van ziekte door ouder(s)/verzorger(s) aan school gemeld te worden (art. 12 Lpw);
- e. de jongere is wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken; voorwaarde: uiterlijk 2 dagen van tevoren de school in kennis stellen (art. 13 Lpw);
- f. de jongere kan vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen (degene die het gezag over de jongere uitoefent, en degene die zich met de feitelijke verzorging van een jongere heeft belast) slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie gaan; voorwaarden: éénmaal per schooljaar ten hoogste 10 dagen, verleend door hoofd van de school (art. 13a Lpw), niet in de eerste twee weken van het nieuw schooljaar;
- g. de jongere is door andere gewichtige omstandigheden verhinderd de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.

Vrijstelling vanwege ziekte

Op grond van **artikel 11 onder d Lpw 1969** is een kind dat ziek is vrijgesteld van schoolbezoek.

In principe valt ziekteverzuim onder geoorloofd verzuim. Toch kunnen er situaties zijn die tot vragen of zorgen leiden. Op basis van gegevens van de GGD zijn leerlingen gemiddeld genomen gedurende één schooljaar 2 maal 5 dagen afwezig wegens ziekte.

Zorgwekkend ziekteverzuim wordt door de GGD gedefinieerd als:

- a) langdurig ziekteverzuim: meer dan 2 weken aaneengesloten;
- b) frequent ziekteverzuim: voor de 4e maal ziekteverzuim binnen het lopende schooljaar;
- c) bijzondere gevallen: hier kan het bijvoorbeeld gaan om kinderen die een hoog totaal ziekteverzuim hebben of altijd een bepaalde dag/dagdeel ziek zijn.

In eerste instantie neemt de school contact op met de ouder(s)/verzorger(s) over het ziekteverzuim. Als de verklaring van de ouder(s)/verzorger(s) niet als afdoende wordt beschouwd en de zorgen / twijfels blijven, dan wordt de leerling besproken in het zorgteam, waar actie en route worden bepaald. De school kan advies inwinnen bij schoolmaatschappelijk werk, GGD (schoolarts) of leerplicht. Een vermoeden van ongeoorloofd verzuim wordt bij leerplicht gemeld.

Vrijstelling vanwege vakantie buiten de schoolvakanties vanwege beroep van één van de ouder(s)/verzorger(s)

LPW artikel 11 onder f regelt de mogelijkheid voor vakantie buiten de schoolvakanties. Ouder(s)/verzorger(s) moeten vakantieverlof bij voorkeur aan het begin van het schooljaar

of anders minimaal zes weken van tevoren schriftelijk bij de directeur aanvragen. De beslissingsbevoegdheid voor het toekennen van vakantieverlof ligt bij de directeur van de school. Deze kan daarbij de leerplichtambtenaar raadplegen.

Vakantieverlof wordt alleen dan verleend, wanneer:

- de specifieke aard van het beroep één van de ouder(s)/verzorger(s) het onmogelijk maakt om als gezin in de reguliere schoolvakanties twee weken op vakantie te gaan. De LPW stelt dat het niet om een tweede vakantie gaat. Voorbeelden van beroepen kunnen zijn: agrarische sector, horeca (strandtenthouders en campingbazen). Belangrijk is vast te stellen dat een substantieel deel van het gezinsinkomen tijdens de vakantieperiode wordt verdiend. Het moet redelijkerwijs voorzien zijn (en/of worden aangetoond) dat een vakantie in de schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. Slechts het gegeven dat gedurende de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald is onvoldoende. Bewijslast ligt bij de aanvrager. De ouder/verzorger moet aantonen dat in de zomer of andere vakantie wegens bovengenoemde reden geen twee weken vakantie kan worden genomen. Vakantieverlof kan dan worden aangevraagd door een reguliere schoolvakantie die bestaat uit 5 dagen te verlengen met 5 dagen vakantieverlof, zodat er in totaal 10 schooldagen zijn voor een gezinsvakantie. Als de ouder/verzorger ook niet aansluitend op een reguliere schoolvakantie van 5 dagen weg kan, kan een aanvraag voor maximaal 10 schooldagen worden ingediend;
- een werkgeversverklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat geen verlof binnen de officiële schoolvakantie mogelijk is. Ook hier gaat het niet om een tweede vakantie. Dit wil zeggen dat iemand geen verlof voor of na de kerst kan krijgen, wanneer hij/zij reeds tijdens de zomervakantie vakantie heeft (of had) kunnen opnemen.

In zijn algemeenheid geldt dat eventueel te verlenen vakantieverlof vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouder(s)/verzorger(s):

- slechts één keer per schooljaar mag worden verleend en nooit een langere periode mag betreffen dan maximaal 10 schooldagen per schooljaar (nadat b.v. één keer verlof is verleend voor 5 dagen mag datzelfde schooljaar derhalve geen verlof meer worden verleend!);
- niet mag plaatsvinden tijdens de eerste twee weken van het nieuwe schooljaar;
- de betrokken ouder(s)/verzorger(s) moet(en) zelf aan de vakantie deelnemen.

De directie van de school deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de ouder(s)/verzorger(s).

Richtlijnen verlof wegens gewichtige omstandigheden

LPW 1969 artikel 11 onder g regelt de mogelijkheid voor verlof wegens gewichtige omstandigheden. Indien het aantal dagen voor verlof wegens gewichtige omstandigheden niet meer bedraagt dan 10 per schooljaar, is de directeur degene die hierover beslist. Deze kan daartoe de leerplichtambtenaar raadplegen.

Als het aantal dagen van 10 in een schooljaar wordt overschreden, dan dient de aanvraag door de directie aan de leerplichtambtenaar te worden voorgelegd. De leerplichtambtenaar beslist in overleg met de directie.

Onder gewichtige omstandigheden wordt verstaan, omstandigheden die buiten de wil van de leerling of ouder(s)/verzorger(s) zijn gelegen. Enige voorbeelden van gewichtige omstandigheden zijn:

- een verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan plaatsvinden;
- het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad; in Nederland, maximaal 1-2 schooldagen (afhankelijk van de woonplaats), in het buitenland maximaal 5 schooldagen. *Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte.)*
- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: geen maximale termijn. *Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt.*
- Bij overlijden van bloed- of aanverwant; in de 1e graad maximaal 5 schooldagen, in de 2e graad maximaal 2 schooldagen, in de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag, in het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen. *Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden).*
- Bij 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12 ½, 25, 40, 50 en 60 jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag.
- Voor andere naar het oordeel van de directeurs/leerplichtambtenaar gewichtige omstandigheden; geen maximale termijn vastgesteld.

Daarbij geldt het volgende:

- Verlofaanvragen dienen schriftelijk en ten minste acht weken van tevoren bij de directeur. Indien deze termijn niet is aangehouden, moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd. Tot en met 10 schooldagen per jaar beslist de schooldirecteur, bij meer dan 10 schooldagen beslist de leerplichtambtenaar.
- Er kunnen voorwaarden gesteld worden aan het toekennen van verlof (bijv. achteraf tonen van bepaalde bescheiden).
- De toestemming of afwijzing moet schriftelijk worden vastgelegd en in geval van afwijzing goed worden gemotiveerd door directeur/leerplichtambtenaar.
- **Verlof moet altijd zo kort mogelijk worden gehouden.**
- Alle aanvragen dienen, voor zover in redelijkerwijze mogelijk, te worden vergezeld van bewijsmiddelen.

Graden van bloed- en aanverwantschap:

1e graad: ouder, kind;

2e graad: zus/broer, grootouder, kleinkind;

3e graad: oom/tante (broer/zus van ouder), neef/nicht (kind van broer/zus), overgrootouder, achterkleinkind;

4e graad: oudoom/oudtante (broer/zus van grootouder), neef/nicht (kind van broer/zus van ouder), achterneef/achternicht (kleinkind van broer/zus), betovergrootouder.

In de volgende gevallen wordt zeker geen extra verlof gegeven:

- familiebezoek in het buitenland;
- goedkope tickets in het laagseizoen;
- omdat de tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;

- vakantiespreiding in den lande;
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- het verzilveren van een gewonnen reis buiten de normale vakantietijd;
- uitnodiging van familie of vrienden buiten de normale vakantietijd;
- eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld de Balkan;
- kroonjaren (bijv. 50-jarige, 60-jarige, 70-jarige, 80-jarige, 90-jarige en 100-jarige verjaardag).

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek – artikel 11a Lpw

Om overbelasting van vijfjarigen te voorkomen kunnen de ouder(s)/verzorger(s) gedurende een bepaalde periode het kind maximaal 5 uur per week thuishouden. Dit kan echter alleen als vooraf en tijdig aan de directeur wordt gemeld gedurende welke periode en op welke uren het kind wordt thuisgehouden.

Als het schoolbezoek dan nog steeds te zwaar voor het kind is, dan kan de directeur worden gevraagd vrijstelling van de schoolbezoekplicht te geven voor meer dan 5 uur per week, echter nooit meer dan 10 uur per week.

Het is niet toegestaan een vijfjarige onaangekondigd of op willekeurige momenten thuis te houden.

BIJLAGE 2: KENNISGEVING ONGEORLOOFD VERZUIM

Kennisgeving vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim

Artikel 21, van de Leerplichtwet 1969

Aan burgemeester en wethouders van Deurne

1. Gegevens van de school/ instelling

Naam :.....
Adres :.....
Postcode en plaats :.....
Contactpersoon :.....
Telefoon :.....
e-mail :.....

2. Gegevens leerling

Naam leerling :.....
Voorna(a)m(en) :.....
Adres leerling :.....
Postcode :.....
Telefoon thuis :.....
Geboortedatum :.....
Nationaliteit :.....
Geslacht :.....

3. Overzicht verzuim

De bovengenoemde leerling heeft vermoedelijk zonder geldige reden verzuimd

Op datum van tot:	Totaal aantal dagen:	Totaal aantal uren:
.....
.....
.....
.....

Verzuim duurt voort Verzuim is beëindigd op:.....

4. Doel van deze melding

- Ter kennisneming
- Verzoekt contact met de leerplichtambtenaar

Naam contactpersoon:.....

- Verzoekt onderzoek door de leerplichtambtenaar

A Is er contact met hulpverleningsinstanties

- Nee
- Ja, met welke instantie? :.....

Contactpersoon instantie :.....

Telefoonnummer :.....

B Ruimte voor opmerkingen directeur van de school/instelling

Welke acties heeft de school ondernomen om het verzuim te verminderen?

(evt. verslag kan worden bijgevoegd)

.....
.....
.....
.....

Heeft de school gesproken met de ouders/verzorgers van de leerling?

Zo ja, wat zijn de resultaten van dit gesprek?

.....
.....

Wat verwacht de school van de leerplichtambtenaar?

.....

5. Ondertekening

Datum :

Naam ondertekenaar :

.....

(handtekening)

BIJLAGE 3: SCHORSEN EN VERWIJDEREN

Schorsen en verwijderen

Schorsen

Voor het basisonderwijs (en het speciaal onderwijs) is schorsing niet expliciet geregeld, maar geldt de volgende algemene rechtsregel: wie tot het meerdere (lees: verwijdering van een leerling) bevoegd is, is ook bevoegd tot het mindere (schorsing van een leerling). De mogelijkheid tot schorsen dient dan echter wel opgenomen te zijn in de schoolgids van de betreffende school.

Een school heeft het recht een leerling voor maximaal 5 schooldagen te schorsen bij aanleidingen zoals:

- bedreiging door ouder(s)/verzorger(s);
- herhaaldelijk wangedrag met een negatieve invloed op de andere leerlingen;
- crimineel gedrag zoals diefstal en beroving;
- geweldpleging;
- herhaaldelijke verstoring van de orde, rust en veiligheid op school;

De school kan aantonen dat deze zich heeft ingespannen om het niet tot schorsing of verwijdering te laten komen. Mogelijkheden daarbij zijn het (tijdig) inschakelen van ketenpartners, het afgeven van een signaal in het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd en/of bespreking van de leerling in het zorgteam (waarin ketenpartners van het netwerk CJG (Centrum Jeugd en Gezin) vertegenwoordigd zijn).

De procedure bij schorsing betreft een schriftelijke kennisgeving aan de ouder(s)/verzorger(s) en – bij schorsing langer dan één dag – aan de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar. De ouder(s)/verzorger(s) worden voor een gesprek uitgenodigd. De school heeft tijdens de schorsingsperiode de verplichting onderwijs te blijven bieden aan de leerling.

De leerling dient daarna in beginsel weer toegelaten te worden op school. School en/of ouder(s)/verzorger(s) kunnen bij (dreigende) schorsing een beroep doen op de leerplichtambtenaar om te bemiddelen.

Verwijdering

Indien de maatregel 'schorsing' niet het beoogde resultaat behaalt, kan de school de procedure tot verwijdering opstarten. Tijdens de procedure tot verwijdering is de leerling geschorst.

Verwijdering is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. In het traject voorafgaand aan verwijdering dient de leerling in het zorgteam gemeld te zijn en waar nodig besproken.

Voordat het besluit tot verwijdering genomen kan worden, dient het bevoegd gezag de leerling (12+) en de ouder(s)/verzorger(s) te horen. Voor een leerling van het primair onderwijs moet ook de groepsleerkracht gehoord worden.

Een voornemen tot definitieve verwijdering moet terstond aan de leerplichtambtenaar gemeld worden (artikel 18 Lpw).

Zodra het besluit tot verwijdering daadwerkelijk een feit is, informeert het bevoegd gezag de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in ieder geval schriftelijk over:

- de verwijdering en de reden daarvan;
- de wijze, waarop bezwaar tegen de verwijdering gemaakt kan worden.

Het bevoegd gezag stuurt een kopie van haar brief naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar.

In het primair onderwijs geldt de regel dat er tot verwijdering kan worden overgegaan, indien de school zonder succes acht weken lang heeft gezocht naar een andere school. De school moet die zoektocht maken op grond van een inspanningsverplichting, en de inspanning moet aantoonbaar zijn. Zodra een andere school bereid is gevonden om de verwijderde leerling op te nemen of na acht weken, vervalt de inspanningsverplichting en kan de leerling worden uitgeschreven.

Als ouder(s)/verzorger(s) niet willen meewerken aan een overplaatsing van hun kind naar speciaal onderwijs, terwijl de school voor (speciaal) basisonderwijs geen passend onderwijsaanbod meer kan verzorgen, en alle overleg daarover niet werkt, dan kan de leerplichtambtenaar:

- proces-verbaal opmaken wegens absoluut verzuim als de oude school de leerling heeft uitgeschreven volgens de Wet op het primair onderwijs, artikel 40, lid 2;
- melding van (vermoeden van dreigende) belemmering van de onderwijsontwikkeling en/of onvoldoende zorg van een kind bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) van Bureau Jeugdzorg.

Voor leerlingen met een clusterindicatie en voor leerlingen die meer dan 4 weken thuiszitten zonder uitzicht op schoolplaatsing, kan de school en/of leerplichtambtenaar (met toestemming van de ouder(s)/verzorger(s)) ingeval van (dreigende) verwijdering advies, bemiddeling of ondersteuning inschakelen van een onderwijsconsulent.

BIJLAGE 4: VERZUIMKAART

Iedereen naar school

Verzuim: vroegtijdig signaleren voorkomt erger

Het recht op onderwijs is een grondrecht voor alle kinderen en jongeren in Nederland. Kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot mondige, zelfstandige volwassenen, voldoende toegerust om een baan te vinden.

Aan het recht op onderwijs zijn duidelijke verplichtingen verbonden.

Deze gelden voor de leerling, de ouder(s)/ verzorger(s), de school en de gemeente, met daarbij slechts één doel: dat iedereen een zogeheten startkwalificatie (een havo-, vwo- of mbo diploma (minimaal niveau 2)) haalt danwel tot zijn achttiende jaar naar school gaat. De verplichtingen zijn onder andere gesteld in de Leerplichtwet 1969. Het toezicht op de naleving van deze wet is opgedragen aan de burgemeester en wethouders van alle Nederlandse gemeenten.

Voor de uitvoering van dit toezicht heeft de gemeente leerplichtambtenaren in dienst voor alle in de gemeente ingeschreven en/of woonachtige jongeren van 5 tot 18 jaar. Binnen de regio Zuidoost-Brabant is afgesproken dat aan elke school één vaste leerplichtambtenaar verbonden is.

De taken van de leerplichtambtenaren variëren van toezicht houden op de wetsbepalingen tot en met preventie om schoolverzuim te voorkomen. Dus van handhaving tot en met bemiddeling en doorverwijzing. Dat alles in nauw contact met de scholen en (jeugd)zorginstellingen. Scholen hebben een belangrijke (wettelijke) taak in het signaleren van verzuim. Het vroegtijdig signaleren is van groot belang om verzuim te kunnen voorkomen of te beperken.

Er is sprake van wettelijk ongeoorloofd verzuim als een kind/jongere niet op school verschijnt terwijl dit niet gemeld is of waarvoor vooraf geen toestemming is verleend. Naast het melden van verzuim, wat wettelijk verplicht is, zijn er ook bepaalde vormen van verzuim waarvoor geen meldingsplicht geldt (signaalverzuim). Dit betreft bijvoorbeeld leerlingen die vaak met een onduidelijke reden afgemeld worden. Door leerplicht tijdig te informeren wordt samen bepaald wat nodig is om het (dreigend) verzuim op te heffen of te voorkomen.

In de verzuimkaart is schematisch het soort (signaal)verzuim vermeld, dat aan de leerplichtambtenaar moet worden gemeld. Daarbij zijn te ondernemen acties van de scholen en van leerplicht weergegeven.

Hoe te melden?

Het ministerie van OCW, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO, hiervoor IB-groep), scholen en de gemeente zetten zich samen in om voortijdig schooluitval te voorkomen. Voor het primair onderwijs wordt de melding van (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim via

een kennisgeving ongeoorloofd verzuim per e-mail doorgegeven aan de gemeente Deurne. Op termijn zal het verzuim via DUO gemeld kunnen worden.

Bemiddeling en doorverwijzing

Zodra een school melding van schoolverzuim (of voortijdig schoolverlaten) doet, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in. Hierbij is het belangrijk dat inzichtelijk is welke acties de school zelf heeft ondernomen om het verzuim (of het voortijdig schoolverlaten) te voorkomen. De school heeft tenminste voorafgaand aan de melding met de ouder(s)/verzorger(s) en jongere (12+) de oorzaken van het verzuimen (en dreigende schoolverlaten) onderzocht en besproken. Op basis van de beschikbare informatie kan de leerplichtambtenaar dan samen met de school, ouder(s)/verzorger(s) en jongere (12+) een vervolgaanpak uitwerken. Op deze manier wordt geprobeerd vroegtijdig te interveniëren, zodat de jongere onderwijs blijft volgen en uiteindelijk voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt kan betreden (het doel van de startkwalificatie).

Handhaving

Soms leveren bemiddeling en/of verwijzing niet het gewenste resultaat op. In dat geval kan een juridische aanpak noodzakelijk zijn. Leerplicht werkt samen met het Openbaar Ministerie, de raad voor de Kinderbescherming, de politie, Bureau Halt en Bureau Jeugdzorg. Dit alles met het doel om ongeoorloofd verzuim zo nodig strafrechtelijk aan te pakken. De wet biedt de mogelijkheid om een boete en zelfs een leer-/werkstraf op te leggen. Voor niet-leerplichtige leerlingen biedt de wet die mogelijkheid niet.

Samenwerking met scholen

De aanpak van verzuim is meer dan ooit een zaak van alle betrokkenen. Het welzijn en de toekomst van de kinderen hangt er vanaf.

Goed samenspel tussen de scholen en Leerplicht biedt mogelijkheden om die aanpak nog verder te verbeteren. Om snel te kunnen ingrijpen als dat nodig is, maar ook om risicoleerlingen op te sporen en preventieve maatregelen te treffen. Bij vragen, kunt u contact opnemen met de leerplichtambtenaar van de gemeente Deurne.

Gemeente Deurne
Postbus 3
5750 AA Deurne
Bezoekadres: Markt 1
tel. 0493-387711
e-mail: info@deurne.nl

Verzuimkaart "hoe te handelen" primair onderwijs - gemeente Deurne		
Leerplichtigen		
Soort melding	Actie door school	Actie Leerplichtambtenaar (LPA)
In-/uitschrijving (art. 18 lid 1 Lpw)	Wettelijk: Uiterlijk melden binnen 7 dagen aan LPA via BRON (koppeling DUO)	De gegevens worden administratief verwerkt. Op een uitschrijving moet een inschrijving volgen. Zo niet volgt onderzoek absoluut schoolverzuim.
Te laat komen	Wenselijk: 3 keer (in periode van 4 weken): contact met ouder(s)/verzorger(s)	
	6 keer: actie school brief aan ouder()/verzorger(s), met melding dat bij leerplicht gemeld wordt en melden aan leerplicht	Neemt melding op in dossier.
	9 keer: melden via KOV (kennisgeving ongeoorloofd verzuim) aan leerplicht	Geeft formele schriftelijke waarschuwing, legt afspraken vast in dossier.
	12 keer: opnieuw melden via KOV aan leerplicht	LPA start in overleg met school een onderzoek wat kan leiden tot een gesprek, waarschuwing, (mini-) proces-verbaal, proces-verbaal of een doorverwijzing naar de hulpverlening
Afwezigheid Ongeoorloofd verzuim (relatief of signaal) (art. 21 lid 1 Lpw)	Wettelijk: 16 lesuren binnen 4 weken direct melden aan LPA via KOV o.v.v. vermoeden of reden van het verzuim. Wenselijk: Elk zorgwekkend verzuim vanaf 8 lesuren direct melden aan LPA via KOV	LPA start in overleg met school een onderzoek wat kan leiden tot een gesprek, waarschuwing, (mini-) proces-verbaal, proces-verbaal of een doorverwijzing naar de hulpverlening.
Ziekmelding Ook twijfelachtig ziekteverzuim	Wenselijk: - contact met ouder(s)/verzorger(s) Afhankelijk van verklaring ouder(s)/verzorger(s) alle frequent en/of zorgwekkende afwezigheid wegens ziekte of twijfelachtige ziekmelding bespreken met schoolarts (en/of in zorgteam) en bij vermoeden ongeoorloofd verzuim melden bij de LPA via KOV	LPA en de schoolarts kunnen adviseren en evt. helpen bemiddelen bij inzet zorg of doormelden instantie. Zo nodig wordt een (tijdelijke) vrijstelling (artikel 5 lid a of 11 g) verleend. Bij vermoeden van ongeoorloofde afwezigheid onderneemt LPA actie, eventueel gezamenlijk met de schoolarts
Schorsing (art. 18 lid 1 Lpw) (art. 40 WPO)	Wettelijk Schorsingen vanaf 1 dag schriftelijk melden aan Inspectie van het Onderwijs Wenselijk Afschrift aan de LPA	Wettelijke controle ligt bij de Inspectie van het Onderwijs en de school. LPA kan adviseren en zo nodig bemiddelen.
Verwijdering (art. 18 lid 1 Lpw) (art. 40 WPO)	Wettelijk Verwijdering direct melden aan Inspectie van het Onderwijs en LPA.	Wettelijke controle ligt bij de Inspectie van het Onderwijs. LPA kan adviseren en zo nodig bemiddelen.
Verlof/vakantie Luxe verzuim (art. 11 f en art 11 g; art. 13a en art. 14 Lpw)	Wettelijk De directeur van de school beoordeelt dit op grond van art. 13a en art. 14 van de leerplichtwet en geeft wel/niet verlof tot en met 10 schooldagen.	LPA geeft desgevraagd de directeur advies. Eventuele actie van LPA volgt na schriftelijke afwijzing van het verlofverzoek. Verlofaanvragen voor meer dan 10 schooldagen op schooljaarbasis worden beoordeeld door LPA (art. 14 lpw). Dit soort verlof geldt alleen bij bijzondere omstandigheden. Dus niet voor vakantie!
Vrijstellingen inschrijvingsplicht (art. 5 onder a, b, c of 5 Lpw)	Wettelijk Direct doorverwijzen naar LPA. De ouder(s)/verzorger(s) doen via kennisgeving beroep op vrijstelling van rechtswege.	LPA onderzoekt en beoordeelt of de aanvraag (zo nodig met een verklaring van een deskundige en/of met een onderwijskundig rapport) voldoet aan de eisen die daaraan krachtens de Lpw 1969 zijn gesteld. Schriftelijk wordt aan de ouder(s)/verzorger(s) kenbaar gemaakt of het beroep voldoet aan de eisen.